

2. Петренко Л.М. Педагогічна експертиза: технологія експертного оцінювання результатів навчальних досягнень учнів. – Х.: Вид. група "Основа", 2007. – 176 с.
3. Копилець Є.В. Експертиза проектної діяльності : навчальний посібник /Є.В. Копилець, Н.М. Тарасевич. – Полтава : ІОЦ ПДПУ, 2008. – 38 с.

СТВОРЕННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ МОЛОДІЖНОГО ПРОЕКТУ «ПОЛТАВСЬКА ШКОЛА МІСЦЕВОГО І СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ «ЛІДЕР МАЙБУТЬОГО»

Кращенко Ю.П. (Полтава)

Учнівство та студентство — майбутнє територіальної громади, країни, нації. Виховання відповідальних лідерів нової генерації — першочергове завдання з огляду на сучасні соціально-політичні та економічні трансформації українського соціуму. Необхідність цілеспрямованої підготовки молоді до діяльності в матриці європейських демократичних стандартів, котрі перебувають у нашій країні в стадії становлення, значно актуалізувалась.

Однією з головних засад демократичного суспільства є наявність та ефективне функціонування громадського самоврядування. Стаття 2 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначає місцеве самоврядування як гарантоване державою право та реальна здатність територіальної громади — жителів села чи добровільного об'єднання у сільську громаду жителів кількох сіл, селища, міста — самостійно або під відповідальність органів та посадових осіб місцевого самоврядування вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України [1]. О.М. Кін зазначає, що завдяки самоврядуванню можна створити певну життєздатну систему, яка могла б працювати на майбутнє суспільство, стала б «центром кристалізації» позитивної перспективи майбутнього, розвитку суспільно активної особистості та створення відповідних механізмів для її продуктивної екстраполяції в соціум [2, с. 106]. Переконані, що студентське самоврядування можна сміливо назвати однією з перших сходинок до громадянського суспільства, коли громада обирає своїх лідерів та вчиться контролювати їхні дії. «Система студентського самоврядування, на нашу думку [3, с. 257], — охоплює органи студентського самоврядування академічних груп, курсів, факультетів, які ієрархічно підпорядковані органу (органам) студентського самоврядування на рівні вищого навчального закладу, і діє в інтересах студентської громади та сформована з числа її членів на основі виборності та періодичної звітності».

Виходячи з необхідності виховання та навчання нової генерації лідерів місцевого і студентського самоврядування за ініціативою студентських самоврядних організацій Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка, Української медичної стоматологічної академії, Полтавського університету споживчої кооперації України, Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка спільно управлінням у справах сім'ї, молоді та спорту виконавчого комітету Полтавської міської ради розроблено молодіжний проект «Полтавська школа місцевого і студентського самоврядування «Лідер майбутнього» (далі — Школа). Положення про Школу затверджене рішенням 46-ї сесії 5-го скликання Полтавської міської ради наприкінці 2009 року. Міська влада

Полтави підтримала ідею Школи — семінари і тренінги з лідерства, роботи в команді, діяльності місцевого та студентського самоврядування, діловодства, конфлікт-менеджменту, проектної діяльності, фандрейзінгу тощо.

Школа – це комплекс заходів, які спрямовані на виховання та навчання лідерів нової генерації, залучення молоді до активної участі у культурному, громадському та духовному житті міста, ознайомлення її з діяльністю органів виконавчої влади, місцевого та студентського самоврядування, створення сприятливих умов для подальшої реалізації управлінських здібностей молоді.

Школа у своїй діяльності керується Конституцією України, Законами України, постановами Кабінету Міністрів України, рішеннями Полтавської міської ради та її виконавчого комітету, розпорядженнями міського голови.

Діяльність Школи спрямована на підтримку громадських ініціатив молодіжних лідерів та участі молоді в регіональних, соціальних програмах та громадському житті міста.

Головним завданням Школи є:

- виховання лідерських якостей молоді;
- навчання та практичне стажування молоді з метою ознайомлення з основами діяльності органів місцевого та студентського самоврядування;
- ознайомлення молоді з найактуальнішими проблемами міста, над вирішенням яких працюють структурні підрозділи міськвиконкому та депутатський корпус Полтавської міської ради;
- залучення молодих осіб до участі в реалізації державної молодіжної політики на місцевому рівні;
- розробка та впровадження інноваційних методів, технологій та форм роботи з різними категоріями молоді;
- планування і організація діяльності громадських об'єднань, органу студентського самоврядування;
- формування команди: пошук однодумців, формування цілей та завдань діяльності організації, розподіл функцій та повноважень;
- вивчення основ PR стратегії.

Науковий консультант проекту — М. В. Гриньова — доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогічної майстерності та менеджменту, декан природничого факультету Полтавського державного педагогічного університету імені В.Г.Короленка, заслужений працівник освіти України

Слухачами Школи є молоді особи віком від 16 до 25 років, які здобувають освіту у вищих навчальних закладах I-IV рівнів акредитації, учні 10-11 класів загальноосвітніх шкіл міста Полтави. Навчання проходить в позаурочний час з лютого по червень. Повний курс складається з двох етапів (теоретичного та практичного):

- теоретичний етап – вивчення загальних основ діяльності місцевого самоврядування (організаційна схема самоврядування, законодавча база тощо); ознайомлення з роботою депутатського корпусу, окремих посадових осіб, управлінь, відділів виконкому Полтавської міської ради; психологія майбутнього керівника, основи діловодства, ділового етикету, проектна діяльність, фандрейзінгу, вивчення основ студентського самоврядування тощо;
- практичний етап — стажування у підрозділах виконкому; співпраця з депутатами на округах; організація та участь у реалізації міських молодіжних проектів, культурно-масових заходів, тематичних ток-шоу, круглих столів, молодіжних конференцій, тощо. Зокрема, в рамках другого етапу роботи Школи спільно з Національним сту-

дентським союзом планується провести Всеукраїнську науково-практичну конференцію «Теорія і практика виховання лідерських якостей особистості в системі студентського самоврядування» (м. Полтава, 23-25 квітня 2010 року) та підсумкову ділову двохденну оргдіяльнісну гру з формування команди та написання проєктів, з наступною передачею їх до Полтавської міської ради.

Стажування проводиться протягом місяця після закінчення першого етапу навчання. Перелік напрямів стажування та розподіл слухачів визначаються управлінням у справах сім'ї, молоді та спорту виконавчого комітету Полтавської міської ради з урахуванням пропозицій слухачів і затверджуються розпорядженням міського голови. Тривалість та програма стажування слухача у структурних підрозділах виконавчого комітету Полтавської міської визначається за узгодженням керівника відповідного підрозділу зі слухачем, але не може бути меншою ніж 40 годин. Складається індивідуальний план стажування, який погоджується із керівником відповідного підрозділу. Після закінчення терміну стажування слухачі звітують про виконання індивідуального плану. Форма звітності слухача — подання письмового звіту, підписаного і оціненого безпосереднім керівником структурного підрозділу виконавчого комітету Полтавської міської, де особа проходила стажування.

Після завершення навчання та стажування слухачі Школи отримують відповідний сертифікат за підписом Полтавського міського голови А. Матковського. Найкращі випускники Школи будуть рекомендовані для зарахування до кадрового резерву виконавчого комітету Полтавської міської ради.

Оргкомітет Школи у січні 2010 року розробив анкету конкурсного відбору слухачів, яку розповсюдив у вищих та загальноосвітніх навчальних закладах, профтехучилищах міста Полтави. У анкеті респондентам запропоновано відповісти на кілька відкритих запитань: «Чи брали Ви участь у діяльності студентського (учнівського) самоврядування, громадських організаціях. Якщо так, то яких? Яку роль і функції виконували?», «Ваше життєве кредо? Які у Вас захоплення?», «Якими, на Вашу думку, якостями має володіти сучасний лідер, державний діяч?», «Як ви розумієте поняття «відповідальне лідерство»?», «Ваші очікування від навчання в Школі?». З 120 заповнених анкет відібрано 70 осіб для навчання в Школі. Аналіз результатів анкетування молоді, однак, потребує окремого аналізу та стане предметом нашої наступної розвідки.

18 лютого 2010 року відбулась презентація Школи в урочистій обстановці в Полтавській міській раді. Слухачів привітали Полтавський міський голова Андрій Матковський, заступники міського голови (Олександр Русін, Володимир Корчака), голови районних у місті рад (Олег Пругло, Віктор Животенко, Едуард Рева), голови постійних депутатських комісій (Ганна Білоус, Олексій Горик, Ольга Латиш, Любов Шайдур, Олексій Гавріков), ректори вищих навчальних закладів (Володимир Онищенко, Олексій Нестуля), науковий консультант Школи — професор Марина Гриньова, лідери органів студентського самоврядування (Юрій Кращенко, Олександр Гаврилук, Андрій Микитенко, Оксана Бічуріна). Провели дійство Олена Ромас та Юлія Боловацька.

Організатори Школи переконані, що побудувати громадянське суспільство неможливо без підготовки молоді до життя у правовій, демократичній, гуманній країні, без виховання самостійної, відповідальної за свої справи і вчинки людини. Отож, озброїти слухачів лідерськими

компетенціями: управління мисленням, почуттями, поведінкою, впливом на інших людей, умінням приймати рішення — ключове завдання проекту.

Література

1. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» [Електронний ресурс] — Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=280%2F97-%E2%F0&pass=4/UMfPEGznhhGQY.Zii6eDO6HdlgwsFggkRbI1c>.
2. Кін О.М. Розвиток студентського самоврядування у вітчизняній педагогічній теорії та практиці / О. М. Кін // Збірник наукових праць Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди. — 2008. — Вип. 33. — С. 106—112.
3. Кращенко Ю. П. Особливості організації системи студентського самоврядування / Ю. П. Кращенко // Витоки педагогічної майстерності : Збірник наукових праць. — 2009. — Вип. 6. — С. 255—262.

ПРО ПІДГОТОВКУ МАЙБУТНІХ КЕРІВНИКІВ ОСВІТНІХ ЗАКЛАДІВ ДО ВИКОНАННЯ ОСНОВНИХ СОЦІАЛЬНИХ РОЛЕЙ МЕНЕДЖЕРА

Кузнєцова Н.В., Кузнєцов В.О. (Одеса)

Система освіти як одна із складних соціальних систем постійно змінюється під впливом великої кількості об'єктивних і суб'єктивних чинників. Зокрема, в останні десятиліття відбулися кардинальні зміни соціально-економічних умов функціонування закладів освіти, а саме – перехід їх з системи планового централізованого господарювання у систему ринкової економіки. Підтвердженням цього напрямку змін стало Розпорядження Кабінету міністрів про надання школам фінансової самостійності, зокрема, відкриття з 1 січня 2010 року для кожної з них спеціального рахунку в територіальних органах Держказначейства [1, С. 1] .

Така кардинальна зміна соціально-економічних умов діяльності освітніх закладів потребує парадигмального переосмислення соціального статусу директора: учитель учителів чи менеджер освіти? У першому випадку підкреслюється значущість саме педагогічних функцій серед інших функцій управління навчально-виховним закладом. У другому випадку домінує розуміння соціального статусу менеджера, діяльність якого відбувається у контексті освітньої діяльності закладу, який функціонує у загальному ринку освітніх послуг.

Без вирішення цього питання неможливо скласти сучасну професіограму директора навчально-виховного закладу, переглянути функціональні обов'язки директора школи та провести їх моніторинг. Визначення основних соціальних ролей директора освітнього закладу є необхідним також для розробки структури і змісту усіх компонентів професійної підготовки відповідної спеціальності, а саме: цільового, змістовного, технологічного, аксіологічного.

Розглянемо деякі питання специфіки підготовки менеджерів освітніх закладів. Найчастіше магістрантами спеціальності «Управління навчальним закладом» стають бакалаври з педагогіки. На відміну від бакалаврів з менеджменту, у яких сформовано економічне мислення, у майбутніх менеджерів освіти зміст і структура першого ступеня професійної підготовки